

Gemeente Woerden

Bespreking bevindingen controle jaarstukken

Arie Boij
Gert Scheele
29 juni 2022

Verloop en status controle

- Bij start van de controle waren de concept-jaarstukken gereed en konden wij grotendeels beschikken over een achterliggend opsteldossier.
- De kwaliteit van het opsteldossier was niet voor elk van de jaarrekeningposten van het gewenste niveau en is gedurende de controle, op basis van vragen onzerzijds, aangevuld
- Er zijn, naar aanleiding van onze controle, veel vragen gesteld, de initiële kwaliteit van de beantwoording is over het algemeen niet goed genoeg (geweest)
- De belangrijkste onderdelen die nog open staan, zijn de aansluiting van de begroting (inclusief wijzigingen daarop), een aantal vragen met betrekking tot het eigen vermogen open en de afronding van een aantal SiSa-regelingen. Verder moeten wij ook de aangepaste jaarstukken (tekstueel en cijfermatig) nog nalopen.
- Wij hebben op basis daarvan onze controle in een langere doorlooptijd moeten uitvoeren.
- Voor 2022 en verder is het van belang om het eigenaarschap van de jaarstukken te beleggen bij één functionaris.
- Opstel- en controleproces willen wij wederom evalueren.
- De cijfers bij de hierna gerapporteerde bevindingen zijn gebaseerd op de jaarrekening welke op 29 juni 2022 in de auditcommissie wordt besproken.

Normstelling controle

- Opdrachtbevestiging d.d. 5 november 2021 (312018009.21.246)
- Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van de gemeente Woerden (meerjarig geldend; vastgesteld d.d. 25 maart 2021)
- Normenkader 2021 (ter kennisname aan de raad verstrekt d.d. 25 januari 2022 (RIB met kenmerk Z/22/036636/ D/22/049020)
- Regeling Controleprotocol WNT 2021
- Nota Verwachtingen accountantscontrole (SiSa)

Materialiteit bepaald cf. controleprotocol:

Bron: jaarrekening 2021 (versie auditci d.d. 29 juni 2022)	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 1.471.000	€ 4.413.000

Rapporteringstolerantie € 367.750 (25% van de goedkeuringstolerantie)

Onderkende risico's en aandachtspunten voor 2021

- Voortgang investeringsplanning en beheersing van investeringskredieten, mede in verband met de overschrijding van investeringskredieten in 2020 voor een bedrag van € 749.000;
- Voortgang en status ontwikkeling grondexploitaties, waaronder:
  - De actualisatie van de lopende complexen, de risico-inschatting, resultaatontwikkeling, tussentijdse winstneming en het treffen of aanpassen van verliesvoorzieningen;
  - De afwikkeling en afsluiting van het complex Defensie eiland: is dit haalbaar in 2021?
  - Het openen en verantwoorden van nieuwe grondexploitaties in 2021.
- Naleving van de (Europese) aanbestedingsregels, mede in relatie tot afwijkingen in 2020 voor een bedrag van € 3.782.000, waarvan € 1.503.000 betrekking had op 2021. Verderop in deze managementletter besteden wij aandacht aan de procesontwikkelingen in 2021, die leiden tot een aanmerkelijk lagere afwijking dan vorig jaar.
- De verantwoording en waardering van voorzieningen in relatie tot de aanwezigheid van actuele onderbouwingen (vanwege schattingselementen).
- De verwerking van begrotingswijzigingen 2021.
- De verwerking van lasten: investeringen versus exploitatie en juiste boekjaar.
- De juiste toerekening van baten aan de verslagjaren.
- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die het college en management heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor de gemeente Woerden.
- Risico's en onzekerheden in het sociaal domein, waaronder de afwikkeling van de over boekjaar 2020 gerapporteerde onzekerheden rondom de prestatielevering Wmo en Jeugd ad € 2.263.000.
- Uw afhankelijkheid van derden:
  - Sociaal Domein (Jeugd en WMO)
  - Uitkeringen (Ferm Werk)
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controle.
- De actualisatie van de (fraude-)risicoanalyse.
- De voortgang en status van de (noodzakelijke en gewenste) verbeteringen met betrekking tot de kwaliteit van de interne beheersing in relatie tot de af te geven collegeverklaring rechtmatigheid (over boekjaar 2022).

Vermogen en resultaat (1)

Exploitatieresultaat 2021 is voordelig (€ 3.576.000). Begroot na wijziging € 4.655.000 nadelig. Derhalve een voordeel van € 8.231.000.

Gerealiseerd resultaat 2021 (na reservemutaties) is € 5.055.000 voordelig. Begroot na wijziging € 177.000 nadelig.

Gerealiseerd resultaat opgenomen op de balans onder het eigen vermogen.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Wij verwijzen u hiervoor naar hoofdstuk II. Voor de verschillenanalyse verwijzen wij u tevens naar de toelichting op de programmaverantwoording (onderdeel "Financiële analyse" per thema) waarin per thema de belangrijkste verschillen nader zijn geanalyseerd.

In het accountantsverslag zullen wij een beschouwing omtrent vermogen en resultaat opnemen. Daarbij zullen wij tevens ingaan op de kwaliteit van de verschillenanalyse in de jaarstukken. Deze kan wat ons betreft scherper geformuleerd worden, waarbij wij u in overweging geven om verschillen boven een bepaald grensbedrag toe te lichten. Daarmee wordt in mindere mate op details ingezoomd, en ontstaat meer ruimte voor de grote afwijkingen.

Exploitatieresultaat (in € 1.000)		
Totale baten	146.857	
Totale lasten	143.281	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten (nadelig)		3.576
Af: stortingen in reserves	3887	
Bij: onttrekkingen aan reserves	5.365	
Saldo mutaties reserves, per saldo onttrokken		1.478
Gerealiseerd resultaat (voordelig)		5.054

(bedragen x € 1.000)	Begroot na		
	Begroot	wijziging	Gerealiseerd
Totaal baten	137.061	146.321	146.857
Totaal lasten	138.618	150.976	143.281
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.557	-4.655	3.576
Stortingen in reserves	1.344	2.889	3.887
Onttrekkingen aan reserves	2.901	7.366	5.365
Saldo reservemutaties	1.557	4.477	1.478
Gerealiseerd resultaat	-	-178	5.054

Vermogen en resultaat (2)

Eigen vermogen neemt per saldo toe met € 3.576.000, ofwel het gerealiseerd saldo van baten en lasten.

Ontwikkeling eigen vermogen 2018-2021 is als volgt:

Eigen vermogen (in € 1.000)	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen per 1 januari	62.874	65.035	71.118	77.998
Tussentijdse resultaatbestemming	-1.479	-/- 5.279	-/- 5.228	-/- 9.705
Gerealiseerd resultaat (-/- = nadelig)	5.055	3.118	-/- 855	2.825
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	3.576	-/- 2.161	-/- 6.084	-/- 6.880
Eigen vermogen per 31 december	66.450	62.874	65.035	71.118

In de toelichting op balans bij het onderdeel eigen vermogen van de jaarrekening geeft het college een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2021.

Risicomanagement en weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn in het onderdeel "risico's" de door het college onderkende risico's weergegeven en gekwantificeerd. Deze cumuleren tot een totaalbedrag van € 19.650.000.

De beschikbare weerstandscapaciteit is bepaald op € 28.511.000 (ratio 1,5).

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing vermeld het college dat *"dit dus net boven de gewenste omvang is. Doordat het eigen vermogen de komende jaren wordt versterkt, via de jaarlijkse toevoeging aan de Algemene Reserve van € 2 miljoen, ontwikkelt de weerstandsratio zich in gunstige zin"*.

Belangrijkste (voorlopige) uitkomsten (1)

Vorbereidingskosten (immateriële vaste activa) ingebracht in de grondexploitatie

In 2021 zijn de grondexploitaties Putkop Harmelen en Kamerik Schoollocaties geopend. Tot 2020 stond voor deze complexen een bedrag van resp. € 52.000 en € 233.000 aan voorbereidingskosten onder de immateriële vaste activa. Door het openen van de grondexploitaties zijn de voorbereidingskosten overgeboekt naar de beide grondexploitaties.

Ontsluiting kassengebied Harmelerwaard

In de toelichting op de balans is het volgende opgenomen:

"Onder de Grond-, weg- en waterbouwkundige werken is de boekwaarde per 31-12-2021 van het project 'Ontsluiting kassengebied Harmelerwaard' opgenomen voor een bedrag van € 1.079.514 (31-12-2020 € 1.002.980). Door gewijzigde omstandigheden (zie RIB D/21/016765 "Toekomst Glastuinbouw Harmelerwaard") wordt dit plan mogelijk aangepast. Gelet op de boekwaarde (€947.000) van de gronden bestaat er vooralsnog geen reden voor een afwaardering op dit project".

Tegenover de gemaakte en te maken kosten staan bijdragen van derden. Deze bijdragen kunnen pas verantwoord worden, als voldoende zeker is dat de prestatie daarvoor is uitgevoerd. Bij de controle konden niet alle achterliggende beschikkingen worden opgeleverd. Mogelijk is daardoor sprake van enige onzekerheid.

Foutieve boekingen kosten/investeringen zijn gecorrigeerd

Uit onze interimcontrole is gebleken dat investeringen onterecht worden geboekt als kosten in de staat van baten en lasten en vice versa. Hierop heeft de gemeente een uitgebreide analyse uitgevoerd dit voorjaar. Hieruit is een bedrag van 213K gekomen die zijn overgeboekt van de MVA naar de exploitatie. De gemeente heeft deze gecorrigeerd. In de jaarrekening is dit nu juist verantwoord.

Advies

Bewaak de tijdige afwikkeling van deze geactiveerde voorbereidingskosten

Stel regelmatig vast, als gevolg van gewijzigde planvorming en realisatie van baten, of het actief juist gewaardeerd is

Blijf alert op de juiste verantwoording van (investerings-)kosten

Belangrijkste (voorlopige) uitkomsten (2)

Advies

Grondexploitatie 2021

- Boekwaarde onderhanden werk neemt met € 2.010.000 toe als gevolg van kostentoe rekening (+ € 3.170.000), opbrengsten (-/- € 2.250.000) en winstuitname 2021 (€ 1.091.000).
- Winstneming heeft plaatsgevonden op de volgende complexen:
  - Snel & Polanen € 633.000
  - Jan Steenstraat € 320.000
  - Kamerik Noord-Oost II € 138.000
- In 2021 zijn verder (aanvullende) verliesvoorzieningen getroffen voor:
  - Defensie eiland € 53.000
  - Pionier € 2.000 (vrijval)
  - Van Zwietenweg € 371.000
- Exploitaties zijn geactualiseerd met de volgende parameters:

Rekenparameters	2022	2023	2024 e. v.
Civieltechnische kosten	4,0%	3,0%	2,0%
Overige kosten	3,0%	3,0%	2,0%
Woningbouw sociaal	1,0%	1,0%	1,0%
Woningbouw vrije sector	2,0%	2,0%	2,0%
Commercieel/bedrijven	0,0%/2,0%	0,0%/2,0%	2,0%
Maatschappelijk	1,0%	1,0%	1,0%

Gelet op huidige ontwikkelingen in de aannemerswereld (schaarste aan mankracht en materiaal) is sprake van aanzienlijke kostenstijgingen die mogelijk gevolgen kunnen gaan hebben voor toekomstige waarderingen.

Blijf exploitatie volgen. Impact huidige ontwikkelingen aannemersmarkt kunnen van invloed zijn op te maken keuzes

Belangrijkste (voorlopige) uitkomsten (3)

Voorziening exploitatietekort zwembad bevat enkele onzekerheden

1. Gecontroleerde cijfers worden pas in oktober 2022 verwacht en u beschikt zelf niet over actuele cijfers van het zwembad. Aangezien u garant staat voor het tekort hebben wij het college gevraagd om alsnog actuele cijfers op te vragen waarmee een goede inschatting gemaakt kan worden van de noodzakelijke omvang van de voorziening.
2. In dit verband adviseren wij u ook om tussentijds meer financieel toezicht te houden op het zwembad gegeven de garantstelling en de risico's die daarmee verbonden zijn voor u.
3. U heeft nog geen rekening gehouden met de SPUK-regeling die voor november en december 2021 geldt. Een globale inschatting toont aan dat uw gemeente een bedrag van circa € 67.000 aan bijdragen vanuit het Rijk tegemoet kan zien. Daarmee zou de voorziening dan te hoog gewaardeerd zijn.

Bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten

De dotatie aan de reserve kapitaallasten EN en MN wordt gedaan op basis van de beginstand van de reserve (die hoger is dan de boekwaarde van de betreffende activa waarvoor de reserve is gevormd). De onttrekking aan de reserve wordt gedaan op basis van de werkelijke kapitaallasten (obv de boekwaarde van de betreffende activa). Hierdoor is de dotatie over het boekjaar 2021 in totaal €129.000 (EN 102k en MN 28k) hoger dan de onttrekking en neemt de omvang van de reserve hierdoor toe. Over het boekjaar 2020 was de dotatie gelijk aan de onttrekking.

In de jrk 2020 is in de toelichting bij de reserve kapitaallasten MN en EN opgenomen dat vóór de jaarrekening 2021 nog een instellingsbesluit genomen zal worden mbt deze reserves. Dit besluit is nog niet genomen omdat u meer tijd nodig heeft om dit besluit voor te bereiden en te verwerken. Het college streeft ernaar om in de tweede helft van 2022 met een raadsvoorstel te komen. Hierin wordt dan ook de methodiek van het doteren en onttrekken van rente aan deze reserve behandeld.

Advies

***Beoordeel op basis van
tussentijdse (financiële)
informatie wat de
noodzakelijke omvang van de
voorziening moet zijn en betrek
daarbij ook de middelen die u
vanuit het rijk verkrijgt.***

***Zorg ervoor dat het
instellingsbesluit in 2022
genomen wordt en dat
duidelijkheid bestaat over de
mutaties in deze reserve***

Belangrijkste (voorlopige) uitkomsten (4)

Advies

Onzekerheden sociaal domein

Totale onzekerheid over 2021 bedraagt € 773.000 (ingekochte zorg Jeugd en WMO)

Aansluiting afrekening Ferm Werk (1)

De gemeente ontvangt van Ferm Werk een afrekening van de bestedingen in 2021 van Ferm Werk. Deze afrekening is niet gecontroleerd door de accountant van Ferm Werk. Voor het deel van de afrekening die ook in de SiSa-bijlage is opgenomen, is wel een controle uitgevoerd, omdat deze bijlage ook in de jaarrekening van Ferm Werk zit. Voor de overige bestedingen, waaronder de bestedingen beschut werk, SW en de kleine geldstroom (uitvoeringskosten) zijn de bestedingen in de afrekening van Ferm Werk niet door een accountant gecontroleerd.

Daardoor is het voor de gemeente niet mogelijk om vast te stellen in hoeverre deze bestedingen betrekking hebben op de gemeente Woerden, en in hoeverre deze bestedingen betrekking hebben op de specifieke geldstroom.

Daarnaast zijn baten die voortkomen uit de participatiewet, zoals terugvorderingen op uitkeringen, niet als baten verantwoord bij de gemeente, maar in mindering gebracht op de lasten, en valt het de gemeente op dat het percentage dubieuze debiteuren waarvoor een voorziening is gevormd relatief erg hoog is.

Zie volgende pagina

Belangrijkste (voorlopige) uitkomsten (4)

Aansluiting afrekening Ferm Werk (2)

Uit ons aanvullende controlewerkzaamheden blijken geen onzekerheden van een dergelijke omvang dat wij deze meewegen in ons oordeel, en komen wij tot de conclusie dat de bestedingen met inachtneming van de materialiteitsgrenzen getrouw en rechtmatig is verantwoord in de jaarrekening.

Wel constateren dat wij dat het de gemeente veel moeite kost om de gegevens op te leveren, en de analyse van deze geldstromen uit te voeren. Daarnaast valt het op dat de gemeente te weinig inzicht heeft in de bestedingen die Ferm Werk heeft gedaan voor de gemeente, en daarmee ook weinig grip heeft op de zowel de bestedingen als de mate van invordering van baten.

Het is noodzakelijk dat de gemeente in 2022 tot overeenstemming komt met Ferm Werk over de wijze, diepgang en tijdigheid oplevering van de documentatie en de mate waarin accountantscontrole nodig is op deze oplevering, om zodoende de onzekerheid op deze geldstromen terug te dringen en het inzicht van de gemeente op de bestede gelden te vergroten.

Advies

Versterk het inzicht in de door Ferm Werk bestede gelden op de kleine geldstroom en andere geldstromen die niet via SiSa worden verantwoord.

Interne beheersing (1)

Op 25 januari 2022 hebben wij onze managementletter uitgebracht over 2021, welke wij op 22 februari 2022 met de Auditcommissie besproken hebben. Hierna hebben wij de managementsamenvatting uit de managementletter opgenomen:

Managementsamenvatting

Uw interne beheersing

- Het college is actief bezig met het versterken van de interne beheersing. De organisatieontwikkeling heeft impact op de voortgang. Processen worden beoordeeld en waar nodig geactualiseerd. De taak- en rolverdeling tussen de 1e, 2e en 3e lijn heeft aandacht (nodig).
- De frauderisicoanalyse is voor 2021 niet geactualiseerd. Wij blijven benadrukken dat het van belang is dit regelmatig te doen en deze ook met de auditcommissie te bespreken..
- Bespreek periodiek de opvolging van belangrijke adviezen uit de accountant- en VIC-rapportages met de auditcommissie. Daarmee stuurt u samen op de voortgang van de realisatie van aanbevelingen uit voorgaande controles en wordt de kwaliteit van de bedrijfsvoering verder verbeterd. In 2021 is hier progressie in gemaakt.

(Verbijzonderde) interne controle

- In het kader van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) legt u verantwoordelijkheden nadrukkelijker bij de 1^e en 2^e lijn. In 2021 heeft dat te beperkt tot resultaten geleid omdat de 1^e en 2^e lijn deze verantwoordelijkheid niet gepakt hebben. Voor een deel komt dit doordat basiskennis ten aanzien van verslaggeving en controle daar ontbreekt.
- Verdere mogelijkheden tot professionalisering van de interne controle staat bij het college op de planning en zal meelopen in het proces om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording.
- Onderzoeken naar de kwaliteit van de ITGC geven voorsnogen een positief beeld. Regelmatig controles uitvoeren op de IT-omgeving, is van belang voor de verdere ontwikkeling van de VIC.
- Door aanscherping van het proces rondom Europese aanbestedingen is over 2021 sprake van een aanzienlijk lagere fout dan in voorgaande jaren van toepassing was. Afronding van de VIC over geheel 2021 moet duidelijkheid geven over de totale afwijking.
- Bij de VIC op toepassing van het woonplaatsbeginsel is een afwijking geconstateerd. Onderzocht zal moeten worden of deze fout vaker is voorgekomen.

Status rechtmatigheidsverantwoording

- De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is uitgesteld naar 2022.
- In 2021 heeft de commissie BBV de Kadernota rechtmatigheid 2022 uitgebracht. Hierin is belangrijke informatie (waaronder stellige uitspraken) opgenomen die ondersteunend kunnen zijn aan het verder vormgeven aan de invulling van de rol van verschillende actoren binnen uw gemeente.
- Op basis van interne controles zal het college informatie verzamelen om de rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Bij de interne controle is het van belang goed onderscheid te maken tussen getrouwheidscontroles en rechtmatigheidscontroles. Uitsluitend de bevindingen uit rechtmatigheidscontroles moeten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Overige bevindingen zijn relevant voor uw eigen beeld over de getrouwheid van het gevoerde financieel beheer.

Belangrijkste bevindingen

- De juiste verantwoording van lasten en toerekening aan verslagjaren blijft een aandachtspunt.
- De juiste en volledige verwerking van begrotingswijzigingen is van belang voor het budgetbeheer en begrotingsrechtmatigheid. Formaliseer het proces.
- Er zijn nog geen richtlijnen opgesteld die aangeven hoe uw organisatie om moet gaan met het vaststellen van de prestatielevering bij inkomende facturen. Het college werkt dit de komende tijd verder uit als onderdeel van de herstructurering van het totale inkoopproces.
- Controle op de verwerking van mutaties in het crediteurenstambestand is verbeterd. De vastlegging daarvan verdient nog aandacht.
- De verwerking van de verantwoording van FermWerk heeft uw aandacht (nodig).
- Reken actuele inzichten door bij het bepalen van de noodzakelijke omvang van voorzieningen.
- Inrichting van Peperflow overeenkomstig het BBV is van belang voor het opstellen van de jaarstukken 2021.
- Prijsontwikkelingen (aannemers) kunnen impact hebben op de ramingen in de grondexploitatie. Houdt daar rekening mee bij de actualisaties per 1-1-2022.

Interne beheersing (2)

Ten aanzien van de financiële processen hebben wij de uitvoeringsorganisatie adviezen en aanbevelingen gedaan die opgevolgd moeten zijn voor aanvang van de jaarrekeningcontrole:

- Aansluiten van subadministraties op de financiële administratie (gerealiseerd)
- Interne controle algemene uitkering (niet gerealiseerd, door accountant opgelost)
- Versterken projectbeheersing inkomende subsidies (gedeeltelijk gerealiseerd, geen impact op jaarrekening gehad)
- Bijdragen aan verbonden partijen (gerealiseerd)
- juiste verwerking van facturen (kosten versus investeringen en afgrenzing boekjaar) (gerealiseerd)
- Verwerking begrotingswijzigingen (gedeeltelijk gerealiseerd)
- Versterken maatregelen ter voorkoming onrechtmatige aanbestedingen (gerealiseerd)

Adviezen en aanbevelingen voor de middenlange termijn zijn door de uitvoeringsorganisatie in de planning opgenomen (IT-onderzoek, interne controle leges Wabo-vergunningen, interne controle juistheid tarieven lokale heffingen, controle mutaties crediteurenstambestand en uitvoeringsinstructie prestatielevering)

Overige gerapporteerde bevindingen en aandachtspunten in de managementletter houden verband met:

- De verantwoording van FermWerk t.b.v. uw jaarrekening (tijdigheid, afrekening, uitvoeringskosten ToZo en M&O-beleid ToZo)
- De vorming van de voorziening voor groot onderhoud kapitaalgoederen
- Actualisatie van de grondexploitaties
- Juiste toepassing van het drempelbedrag voor schatkist bankieren
- Het voldoen van de jaarstukken aan het Bbv

Rechtmatigheidsverantwoording

- Uitgesteld naar 2023 (recent). In het accountantsverslag 2021 zullen wij nader ingaan op de te nemen stappen

Bevindingen rechtmatigheid

- Er is sprake van een overschrijding van de geraamde lasten (onrechtmatigheid) op de volgende programma's:
  - Programma 2 Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer € 928.000
  - Programma 3 Sociaal domein € 938.000
  - Programma 4 Cultuur, economie en milieu € 134.000
  - Programma 5 Sport en Onderwijs € 354.000
- In de paragraaf "Begrotingsrechtmatigheid" heeft het college een nadere analyse en toelichting opgenomen. Naar onze mening zou deze analyse duidelijker moeten. In ieder geval werkt een fout van € 758.000 door in ons oordeel.

NB: de analyse van de begrotingsrechtmatigheid is een openstaand onderdeel van de controle
- Op investeringskredieten is sprake van de volgende overschrijdingen die doorwerken in ons oordeel:
  - Verbetering wegenstructuur Woerden West € 153.000
  - Diverse kleinere overschrijdingen, per saldo € 24.000
- Over 2021 is sprake van afwijkingen van het Europees aanbestedingsbeleid tot een bedrag van € 1.124.000. Een aanmerkelijk lager bedrag dan voorgaand jaar.
- Voornaamste oorzaak van de verbetering zit in de uitrol van de inhuurdesk voor Woerden en Oudewater, die ertoe heeft geleid dat alle inhuur nu loopt via deze inhuurdesk, en daarmee rechtmatig zijn.

Programma 1

Bij programma 1 geldt voor de de lasten exclusief mutaties reserves dat geen sprake is van een overschrijding.

Programma 2

Bij programma 2 geldt op programmaniveau voor de lasten exclusief mutaties reserves een overschrijding, waar baten tegenover staan. Echter, voor bepaalde onderdelen geldt wel dat de overschrijding bij het opstellen van de rapportage bekend was en hier geen begrotingswijziging voor is opgesteld, voor een bedrag van totaal € 656.000.

Programma 3

Bij programma 3 is bij de lasten exclusief mutaties reserves sprake van een overschrijding, maar hier staan baten tegenover, waardoor geen sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 4

Bij programma 4 geldt voor de lasten exclusief mutaties reserves dat sprake is van een overschrijding. Hiertegenover staan voor een groot deel baten. Voor één onderdeel geldt wel dat de overschrijding bij het opstellen van de rapportage bekend was en hier geen begrotingswijziging voor is opgesteld, voor een bedrag van totaal € 102.000.

Programma 5

Bij programma 5 is er op basis van de lasten exclusief mutaties reserves sprake van een overschrijding. Dit wordt veroorzaakt door de afwikkeling van een constructiefout bij het Minkemacollege voor € 735.000 die zich pas eind 2021 heeft voorgedaan. Hierover is de raad met diverse RIB's geïnformeerd. Deze overschrijding telt daarom niet mee voor het oordeel.

Programma 6

Bij programma 6 is binnen de lasten exclusief mutaties reserves geen sprake van een overschrijding en daardoor ook geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 7

Bij programma 7 is binnen de lasten exclusief mutaties reserves geen sprake van een overschrijding en daardoor ook geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Overhead

Bij overhead is binnen de lasten exclusief mutaties reserves geen sprake van een overschrijding en daardoor ook geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Status en uitkomsten controle SiSa

Ten opzichte van 2020 is het aantal SiSa-regelingen waarover verantwoording moet worden afgelegd significant toegenomen. In 2020 waren er 14 regelingen opgenomen in de SiSa-bijlage. Voor 2021 is dat aantal toegenomen tot 24. Per saldo is sprake van 10 nieuwe regelingen (11 nieuw en 1 vervallen)

Uit onze controle volgen vooralsnog geen fouten en / of onzekerheden.

De accountant van de uitvoeringsorganisatie FermWerk heeft t.a.v. de Tozo wel fouten gerapporteerd, welke wij ons accountantsverslag moeten overnemen. Dit betreft het volgende:

Onderwerp	Bevinding	Advies / opvolging
TOZO onterechte verkorte procedure gevolgd	Diverse malen is ten onrechte een TOZO 3 LO verkorte aanvraag uitgevoerd. De cliënten hebben geen TOZO 2 of eerdere TOZO 3 ontvangen en daarom is een normale aanvraag verplicht.	Alle toekenningen met een verkorte TOZO-aanvraagprocedure aan cliënten die langer dan 3 maanden voorafgaand de aanvraag geen TOZO-uitkering hebben ontvangen, zijn onderzocht op recht, hoogte en duur van de TOZO-uitkering. Tot een bedrag van €110.000 is onzeker of de uitkering rechtmatig is. Voor de gemeente Woerden betreft dit € 30.723. In een beperkt aantal gevallen is vastgesteld dat niet rechtmatig is uitgekeerd. Bedragen worden teruggevorderd.

Ten aanzien van de uitvoering van het M&O-beleid Tozo zijn geen bijzonderheden te melden. FermWerk heeft beleid ter bestrijding van Misbruik en Oneigenlijk gebruik opgesteld en handelt daar ook naar. Aandachtspunt is de tijdigheid van de uitvoering van de interne controle.

Overige onderwerpen

In het definitieve accountants verslag rapporteren wij over de volgende onderwerpen:

Onderwerp	Conclusie (voorlopig)
Meningsverschillen met het college van burgemeester en wethouders	Geen
WNT-verantwoording	Geen bijzonderheden uit controle. Aandachtspunt is de zichtbare interne controle op de opgestelde verantwoording
Bevestiging bij de jaarrekening	Te ontvangen bij afronding controle
Naleving wet- en regelgeving	Geen bijzonderheden
Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving	Geen bijzonderheden
Fraude	Geen vermoedens of aanwijzingen van fraude, over 2021 beschikt u over een frauderisicoanalyse
Controleverklaring vanaf 2022	Ook aandacht voor fraude en continuïteit
Onafhankelijkheid	Geen bijzonderheden
Resterende controleverschillen	In definitieve jaarrekening zal geen sprake zijn van materiële resterende controleverschillen
Inzicht in tijdsbesteding	Wordt uitgewerkt in definitief accountantsverslag. Met onze brief van 25 januari 2022 bent u reeds geïnformeerd over de noodzakelijke extra tijdsbesteding i.v.m. de controle van het toegenomen aantal SiSa-regelingen.

